

Hvordan forenes kompetencer og fleksibilitet i en dagkirurgisk enhed? - Sygeplejerskers perspektiv

Oversygeplejerske Iben Sjerslev, Øjensygdomme, Aarhus Universitetshospital

Det dagkirurgiske koncept

- Sammenhængende patientforløb, med kontinuitet og få kontakter
- Fleksibilitet og effektivitet, der fører til høj produktivitet
- Sætter krav til et arbejde i højt tempo, med mange skift og patientforløb
- De dagkirurgiske sygeplejersker arbejder typiske indenfor mere end ét felt

Den dagkirurgiske sygeplejerske

- Skal kunne varetage opgaver indenfor flere forskellige felter
- Flow og tempo sætter store krav til relations dannelse og kommunikative færdigheder
- Udviklingen indenfor dagkirurgi sætter yderligere krav til sygeplejersker:
 - Patienterne er mere komplekse, med flere konkurrerende lidelser
 - Flere store og omfattende operationer

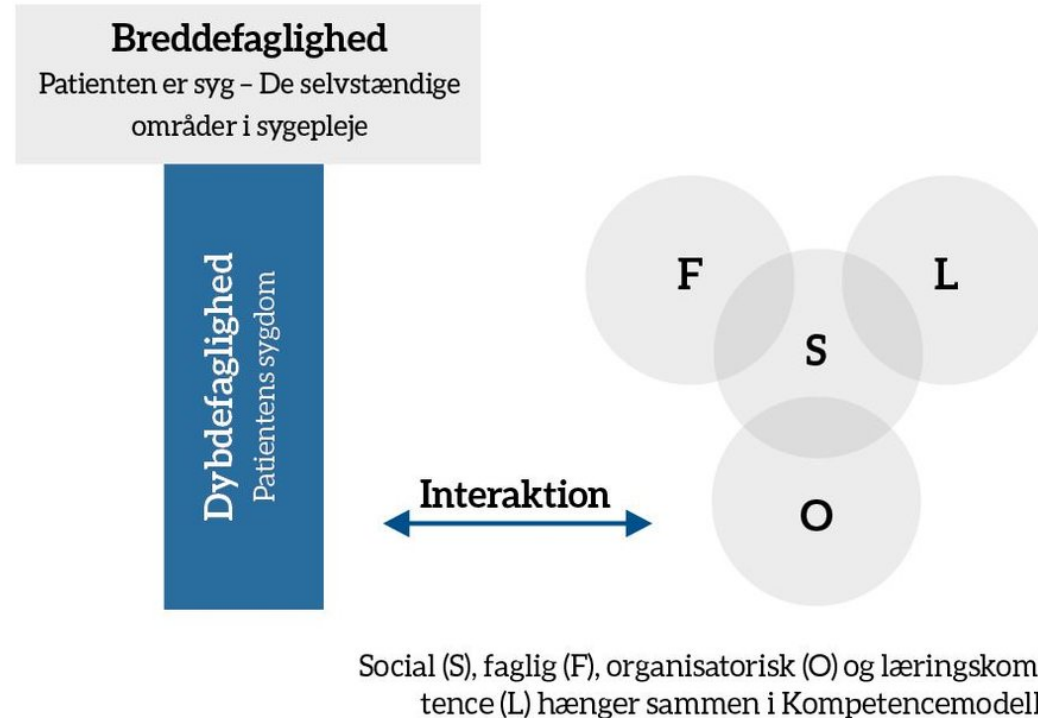
Kompetencer

- Den dagkirurgiske sygeplejerske skal have mange kompetencer:
- Venlig og imødekommende
- Arbejde hurtigt og effektivt
- Gode kommunikative evner og skal kunne skabe en hurtig og tryk relation til patienten
- Flexibiliteten kræver, at sygeplejerskerne arbejder indenfor mere end ét felt, og dermed har både specialist og generalist viden

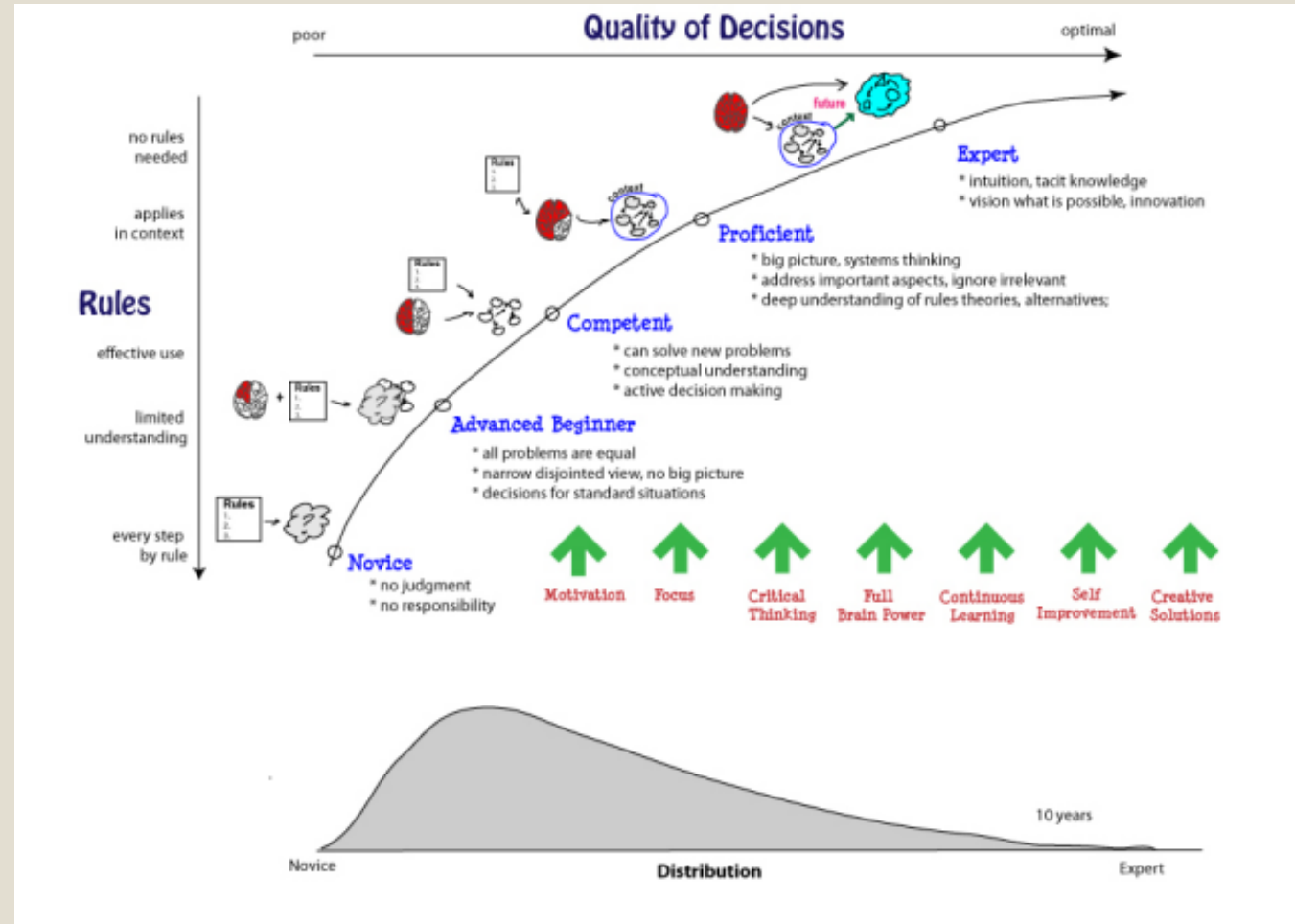
Model T

Figur 3. Sygeplejerskens kompetence

Interaktionen mellem breddefaglighed, dybdefaglighed og særligt den sociale kompetence afgør sygeplejerskens kompetence (egen model).

Fra novice til ekspert

Men hvad tænker sygeplejerskerne?

Same-day surgery nursing: It takes teamwork

By Sandra C. Voda, MSN, RN-C, ONC

INTERNATIONAL JOURNAL
of NURSING PRACTICE

International Journal of Nursing Practice 2012; 18: 501–508

❖ ORIGINAL ARTICLE ❖

Short hospital stays and new demands for nurse competencies

Niina Hamström MNSc RN

Perioperative nurse, Department of Obstetrics and Gynecology, Helsinki University Central Hospital, Helsinki, Finland

Päivi Kankkunen PhD RN

University Lecturer, Adjunct Professor, Department of Nursing Science, University of Eastern Finland, Kuopio, Finland

Tarja Suominen PhD RN

Professor, School of Health Sciences, Nursing Science, University of Tampere, Tampere, Finland

Riitta Meretoja PhD RN

Adjunct Professor, Development Manager, Corporate Headquarters, Hospital District of Helsinki and Uusimaa, Helsinki, Finland

Accepted for publication March 2012

The multi-skilled day surgery practitioner

Judith Gindill ¹

Affiliations + expand

PMID: 17941592 DOI: [10.1177/175045890701700904](https://doi.org/10.1177/175045890701700904)

Er fremtidens
kirurgi
dagkirurgi?

DANSKE
REGIONER

Staffing models : a literature review of staffing models in an ambulatory surgery unit responding to varying flow, volume and acuity : identifying the need for further research

Els Van Caelenberg (UGent) , Simon Malfait (UGent) , Melissa De Regge (UGent) , Alexander Van Tongel (UGent) , Rik Verhaeghe (UGent) ,

Metodevalg

- Systematisk litteratursøgning
- 3 artikler danner grundlag for interviewguide
- Semistrukturerede interviews
- Ricoeur inspireret fortolkningsanalyse, med afsæt i en fænomenologisk-hermeneutiske tilgang

Tema/forskningsspørgsmål	Interviewspørgsmål
Briefing: Formål, tidshorisont, lydoptagelse	Har du nogle spørgsmål inden vi går i gang?
Indledende spørgsmål:	Alder Hvor længe har du været uddannet sygeplejerske? Hvor længe har du været i afsnittet? Tidligere erfaring som sygeplejerske?
Kompetencer hos den dagkirurgiske sygeplejerske: Indledende spørgsmål omkring informantens kompetencer	Hvilke kompetencer oplever du, at man skal have når man arbejder i Dagkirurgien? Hvor ser du dig selv, i forhold til disse kompetencer? Hvor ser du dine egne styrker og svagheder i forhold til kompetencerne?

Interview og informanter

- 4 kollegaer inkluderet til individuelle interviews
- Projektinformation og samtykkeerklæring udleveret
- Strategisk udvalgt, mht erfaring og anciennitet

Tabel 2: Oversigt over kompetencer og erfaring hos informanterne.

Antal år uddannet som sygeplejerske	20-30
Antal år ansat i en dagkirurgisk enhed	1,5-18

- Interviewene er foretaget i arbejdstiden, i et uforstyrret kontor og lydoptaget
- Efterfølgende transskriberet

Temaer og undertemaer

- **Teamsamarbejde er vigtigt**
- **Subtema:** Sparing med kollegaer.
- **Subtema:** Lægen har også et ansvar.

- **At blive flyttet rundt**

- **Kompetencer, at arbejde inden for flere felter.**
- **Subtema:** Manglende kompetencer skaber usikkerhed og utryghed.

- Yderligere temaer: Det dagkirurgiske koncept (fordele og ulemper, forskellige typer patienter). Relationen til patienten.

Teamsamarbejde er vigtigt

- Man arbejder aldrig alene, man er altid en del af et team både monofagligt og tværfagligt.
- S1: *"Man er altid i et team. Enten med dem man ligesom er, altså inden for det samme arbejdsområde, er man jo i et team, eller også er man i et team med de kollegaer, som ligesom er i andre funktioner"*.
- S1: *Altså fordi jeg oplever jo heller ikke, at man står alene med en opgave.*

Teamsamarbejde er vigtigt - sparring med kollegaer

- Det er betydningsfuldt for teamsamarbejdet, at man kan sparre med hinanden. Spørge hinanden til råds og "tænke højt".
- S3: "*...fordi jeg synes så er vi gode til at have snakket sammen om det, inden vi går i gang*".
- S2: "*Altså, man kan godt sige, når man er utryk ved noget. Det synes jeg, der er en meget åben kultur omkring egentlig*".
- S1: "*.... altså på den måde sparre med hinanden*".

Teamsamarbejde er vigtigt

- lægen har også et ansvar

- Lægen/kirurgen er også en del af teamet, sygeplejerskerne læner sig op af, at lægen også har et ansvar overfor patienten.
- S1: "...så er man jo også sammen med en kirurg, som i sidste ende er den, der er ansvarlig for, at tingene bliver gjort på korrekt vis, så det ikke går ud over patientens sikkerhed".
- S3: "...det her har jeg ikke gjort i rigtig lang tid, og hvis jeg så bare ved at man er på en stue, hvor lægen i hvert fald ved hvad de har med at gøre".

At blive flyttet rundt

- Der sættes krav, til den dagkirurgiske sygeplejerske, om at være fleksibel. Dette betyder, at man på én dag, kan blive flyttet rundt imellem flere arbejdsopgaver. Sygeplejerskerne synes at det er hårdt, men også spændende at arbejde på den måde.
- S4: *"Men hvis jeg skal én, to, måske tre ting på én dag, så kan jeg mærke, så er der ikke noget kontinuitet for mig den dag".*
- S3: *"...så skal du gøre det, så skal du gøre det, og ellers så skal du gøre det, og så tænker man sådan lidt, hvad konsekvenser har det her egentlig?"*

At blive flyttet rundt

- S2: "Jeg er langt hen ad vejen, er egentlig ligeglad med, hvad jeg bliver sat til, så længe jeg synes, jeg har kompetencerne til det."
- S1: "Jeg skal gå på kompromis med mit værdisæt og med min kvalitet af den sygepleje jeg udøver. Der er måske nogle ting, der kan gå tabt. Som i sidste ende bliver mit ansvar, fordi jeg står med patienten".
- S4: "Jeg kan godt føle, hvis man kommer mange forskellige steder, så når du aldrig rigtig at gøre noget færdigt".

Kompetencer

– at arbejde indenfor flere felter

- Den dagkirurgiske sygeplejerske skal have kompetencer til at arbejde inden for flere felter, dette sætter store krav til den enkelte sygeplejerske om at holde sig ajour.
- S3: *"I forbindelse med at hvis der går for lang tid imellem, man er inde til en stor operation, stor forstået på den måde, at der er mange instrumenter....., at man skal virkelig holde sig ajour med hvad der er sket siden sidst, at så synes jeg godt, at man er langt væk fra det".*
- S3: *"...vigtigt med den der sideoplæring hele tiden, til at man så er ajour med det man skal lave".*
- S2: *"Der er flere, der har kompetencerne. Så, det er der en enorm frihed i".*

Relationel koordinering

- Fælles mål og viden.
- Gensidig respekt.
- Problemløsende og hyppig kommunikation.
- Instrumentel relationel koordinering.

Krav til de dagkirurgiske sygeplejerskers psykiske formåen

- Grænse for, hvor fleksibel en medarbejder kan være
- En stressbelastning for enhver, at skifte fysiske og faglige kompetencer og dermed forholde sig til nye relationer og rutiner
- Jo større krav der er til jobbet, jo større er indvirkningen på både den følelsesmæssige udmattelse og depersonaliseringen
- Udfordring, at finde en balance, hvor sygeplejersker bliver flyttet rundt så de føler sig udfordrede, men ikke så meget at de bliver udbrændte

Kompetencer – Model T

- Model T → Dybdefaglighed og breddefaglighed
- De dagkirurgiske sygeplejersker finder det krævende at skulle jonglere mellem flere forskellige dybde- og breddefagligheder
- Den bedste balance opnås ved at sygeplejersker har et hovedfokus omkring én bestemt patientgruppe, og derudover har en fleksibel grænse omkring andre opgaver til den samme patientgruppe

Kompetencer – fra novice til ekspert

- Mangel på kompetencer og viden skaber utryghed og usikkerhed hos de dagkirurgiske sygeplejersker
- Novicen, avanceret nybegynder, kompetent, kyndig og ekspert
- Alle informanter, i dette studie, må betragtes som eksperter
- Til trods for ekspert status kan manglende kompetence skabe usikkerhed og utryghed

Kan kompetencer og fleksibilitet forenes?

- Teamsamarbejde, fleksibilitet (at blive flyttet rundt) samt kompetencer fremhæves som værende essentielle i arbejdet i en dagkirurgisk enhed
- Fokus på teamsamarbejdet, således at der via relationel koordinering opnås fælles viden og mål
- Derved skabes der tryghed i teamet, også når der er mangel på kompetencer eller viden
- En erfaren sygeplejerske kan også være novice -> utryghed

Spørgsmål?

